Lietas Nr. 11380061113
Lietas arhīva Nr. K36-0061-14

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Talsos, 2014.gada 15.aprīlī

Talsu rajona tiesa šādā sastāvā:

tiesnesis Ainars Feldmanis,

ar sekretāri Sanitu Zaļo,

piedaloties prokurorei Ingunai Blumbergai,

izskatīja atklātā tiesas sēdē krimināllietu, kurā

/pers. A/, personas kods /personas kods/, apsūdzēts pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas.

Aprakstošā daļa

[1] /pers. A/ izdarīja krāpšanu – svešas mantas iegūšanu, ļaunprātīgi izmantojot uzticību nelielā apmērā šādos apstākļos:

2013.gadā laika posmā no 3.oktobra līdz 31.oktobrim /pers. A/, nedzēstas sodāmības laikā, pansijā "Zvirgzdi" Talsu novada Laidzes pagasta /adrese/, nolūkā izkrāpt no /pers. B/ naudas līdzekļus sev piederošā mobilā tālruņa priekšapmaksas kartes papildināšanai, palūdza /pers. B/ iedot viņam savu mobilo tālruni ar SIA "Tele 2" pastāvīgo pieslēgumu spēļu spēlēšanai, un, ļaunprātīgi izmantojot /pers. B/ uzticēšanos, vairākkārtīgi ieguva lietošanā /pers. B/ mobilo tālruni (telefona numurs /numurs/), no kura veica krāpnieciskas darbības – desmit reizes papildinot sev piederošās mobilā tālruņa priekšapmaksas kartes Zelta Zivtiņa (telefona numurs numurs un numurs), kopā papildināja mobilā tālruņa priekšapmaksas kartes Zelta Zivtiņa par summu Ls 34,44 (EUR 49), kuru rēķinā Nr. numurs SIA "Tele 2" par laika periodu no 01.10.2013. – 31.10.2013. piestādīja apmaksai /pers. B/, tādējādi ar šīm darbībām nodarīja /pers. B/ mantisko kaitējumu Ls 34,44 (EUR 49) apmērā.

Ar minētajām darbībām /pers. A/ izdarīja Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

[2] /pers. A/ izdarīja krāpšanu – svešas mantas iegūšanu, ļaunprātīgi izmantojot uzticību nelielā apmērā šādos apstākļos:

2013.gada 4.novembrī plkst. 15.17 /pers. A/, nedzēstas sodāmības laikā, pansijā "Zvirgzdi" Talsu novada Laidzes pagasta /adrese/, nolūkā izkrāpt no /pers. B/ naudas līdzekļus sev piederošā mobilā tālruņa priekšapmaksas kartes papildināšanai, palūdza /pers. B/ iedot viņam savu mobilo tālruni ar SIA "Tele 2" pastāvīgo pieslēgumu spēļu spēlēšanai, un, ļaunprātīgi izmantojot /pers. B/ uzticēšanos, ieguva lietošanā /pers. B/ mobilo tālruni (telefona numurs numurs), no kura veica krāpniecisku darbību – papildinot sev piederošās mobilā tālruņa priekšapmaksas karti Zelta Zivtiņa (telefona numurs numurs) par summu Ls 7,029 (EUR 10), kuru rēķinā Nr. 16101312853 SIA "Tele 2" piestādīja apmaksai /pers. B/, tādējādi ar šīm darbībām nodarīja /pers. B/ mantisko kaitējumu Ls 7,029 (EUR 10) apmērā.

Ar minētajām darbībām /pers. A/ izdarīja Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

Cietušais/pers. D/ pirmstiesas procesā pieteicis kompensācijas pieteikumu par mantisko kaitējumu Ls 41,47 (EUR 59,01). Tiesas sēdē cietušais uzturēja kompensāciju EUR 59,01 apmērā.

Motīvu daļa

Apsūdzētais/pers. B/ tiesā savu vainu viņam izvirzītajā apsūdzībā atzina pilnīgi un atzina arī cietušā uzturēto kompensāciju pilnā apmērā. Tiesa apsūdzētajam izskaidroja pierādījumu neizdarīšanas būtību un procesuālās sekas, un apsūdzētais piekrita neizdarīt

pierādījumu pārbaudi par viņam izvirzīto apsūdzību. Arī prokurore un cietušais piekrita neizdarīt pierādījumu pārbaudi. Tiesa atzīst, ka lietā esošie materiāli ir pilnīgi un pietiekoši, lai izlemtu par apsūdzētā vainu un sodu. Pēc lietas materiālu pārbaudes tiesai nav šaubu par apsūdzētā vainu, un tiesa saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.pantu nolēma pierādījumu pārbaudi neizdarīt un pārbaudīt tikai apsūdzētā personu raksturojošos datus.

Tiesa atzīst, ka apsūdzētā darbības ir kvalificētas pareizi. Kvalificējošā pazīme apsūdzībā pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas ir krāpšanas – svešas mantas iegūšana, ļaunprātīgi izmantojot uzticību, izdarīšana nelielā apmērā.

Nosakot sodu apsūdzētajam tiesa ņem vērā soda mērķi un soda noteikšanas vispārīgos principus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 35.pantu sods ir piespiedu līdzeklis, ko personai, kura ir vainīga noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, šā likuma ietvaros valsts vārdā piespriež tiesa un soda mērķis ir aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializēt sodīto personu, panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas. Saskaņā ar Krimināllikuma 46.pantu sodu nosaka tādā apmērā, kādu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu paredz šā likuma sevišķās daļas attiecīgā panta sankcija. Nosakot soda veidu, ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, kā arī vainīgā personību, nosakot soda mēru, ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus. Brīvības atņemšanas sodu par kriminālpārkāpumu un mazāk smagu noziegumu piemēro, ja soda mērķis nav sasniedzams, nosakot kādu no attiecīgā panta sankcijā paredzētajiem vieglāka soda veidiem.

No lietas materiāliem nepārprotami secināms, ka apsūdzētais pilnībā apzinājies, ka viņš prettiesiski iegūst sev labumu, nolūkā iedzīvoties uz cietušā rēķina, līdz ar to abi noziedzīgie nodarījumi izdarīti ar tiešu nodomu un mantkārīgā nolūkā. Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta trešo daļu apsūdzētais ir izdarījis divus mazāk smagus noziegumus.

Vērtējot apsūdzētā personību tiesa ņem vērā to, ka viņš agrāk ir kriminmāli sodīts, pēdējo reizi 2012.gada 9.oktobrī Talsu rajona tiesā pēc Krimināllikuma 175.panta trešās daļas ar brīvības atņemšanu uz desmit mēnešiem, jaunu noziedzīgu nodarījumu izdarījis nedzēstas sodāmības laikā (lietas 37.-44.lp.), pēdējā gada laikā administratīvā kārtā nav sodīts (lietas 42.lp.). Tiesas sēdē apsūdzētais paskaidroja, ka pašlaik viņš ir reģistrējies bezdarbniekos un meklē darbu, kā arī iespēju robežās strādā gadījumu darbus. Viņam ir pastāvīga dzīvesvieta un pašlaik viņam materiāli palīdz viņa tēvs, kurš daudzus gadus par viņu nav interesējies. Viņš nožēloja izdarīto un paskaidroja, ka ir gatavs tuvākajā laikā samaksāt cietušam radītos zaudējumus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu /pers. A/ atbildību mīkstinošs apstāklis ir savas vainas atzīšana un izdarītā nožēlošana. Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.punktu atbildību pastiprinošs apstāklis ir noziedzīgā nodarījuma recidīvs.

Apsūdzētais šos noziedzīgos nodarījumus ir izdarījis īsā laikā pēc cietumsoda izciešanas iepriekšējā krimināllietā. No lietas materiāliem ir secināms, ka iepriekš noziedzīgo nodarījumu izdarīšanu ir veicinājusi apsūdzētā atrašanās personības attīstībai nelabvēlīgos apstākļos un vecāku atbalsta trūkums. Pašlaik apsūdzētā dzīves apstākļi ir uzlabojušies, viņu atbalsta tēvs un viņš pats cenšas atrast darbu. Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas sankcijā noteiktais bargākais sods – brīvības atņemšana – būtu nesamērīgi bargs un neatbilstošs apsūdzētā personībai un nodarījumam. Tiesa uzskata, ka, atbilstoši Krimināllikuma 46.panta ceturtās daļas noteikumiem, soda mērķi ir iespējams sasniegt, piemērojot apsūdzētajam piespiedu darbu. Ņemot vērā to, ak apsūdzētajam nav pastāvīgu ienākumu, naudas soda piemērošana nav mērķtiecīga.

Tiesa uzskata, ka saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu galīgais sods apsūdzētajam nosakāms pēc noziedzīgo nodarījumu kopības, sodus pilnīgi saskaitot.

Tiesa atzīst, ka cietušā /pers. B/ pieteiktā kompensācija par mantisko zaudējumu Ls 41,47 (EUR 59,01) apmērā ir apmierināma pilnīgi.

Kriminālprocesa likuma 350.panta pirmajā daļā ir noteikts, ka kompensācija ir naudas izteiksmē noteikta samaksa, ko persona, kura ar noziedzīgu nodarījumu ir radījusi kaitējumu, samaksā cietušajam kā gandarījumu par morālo aizskārumu, fiziskajām ciešanām un mantisko zaudējumu. Šī panta otrajā daļā ir noteikts, ka kompensācija ir kriminālatiesisko attiecību noregulējuma elements, ko apsūdzētais samaksā brīvprātīgi vai uz tiesas nolēmuma pamata. No šī likuma 352.panta pirmās daļas 1.punkta izriet, ka kompensācijas apmēru tiesa nosaka izvērtējot cietušā pieteikumu un ņemot vērā radīto mantisko zaudējumu apmēru.

Civillikuma 1784.pantā ir noteikts, ka, ja ārpus līgumiskām attiecībām kādam nodarīts zaudējums ar otras personas prettiesīgu darbību, tad zaudējuma nodarītājs atbild par visiem zaudējumiem.

Ar lietas materiāliem ir pierādīts, ka zaudējumi cietušajam EUR 59,01 apmērā ir cēloniskā sakarā ar apsūdzētā nodarījumu un apsūdzētais kompensāciju minētajā apmērā atzina pilnīgi. Līdz ar to ir likumīgs pamats piedzīt no apsūdzētā par labu cietušajam kompensāciju EUR 59,01 apmērā.

Lietiskie pierādījumi lietai nav pievienoti.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 511., 512., 520., 527., 528., 529.pantu, tiesa

nosprieda:

[1] /pers. A/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt ar piespiedu darbu uz 60 (sešdesmit) stundām.

[2] /pers. A/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt ar piespiedu darbu uz 40 (četrdesmit) stundām.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu pēc noziedzīgo nodarījumu kopības sodus pilnīgi saskaitot **galīgo sodu /pers. A/ noteikt piespiedu darbu uz 100 (simts) stundām.**

Piespiedu darba soda izciešanas uzraudzību uzdot Valsts probācijas dienesta Talsu teritoriālajai struktūrvienībai.

Saskaņā ar Latvijas Sodu izpildes kodeksa 133.panta pirmo daļu /pers. A/ noteikt pienākumu 10 (desmit) darba dienu laikā no tiesas sprieduma spēkā stāšanās dienas pieteikties Valsts probācijas dienesta Talsu teritoriālajā struktūrvienībā Talsos, Raiņa ielā 12 a.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. B/, personas kods /personas kods/, kompensāciju par mantisko zaudējumu EUR 59,01 (piecdesmit deviņus *euro*, 1 centu).

/pers. A/ piemēroto drošības līdzekli – pieteikšanos noteiktā laikā policijas iestādē – pēc sprieduma stāšanās spēkā atcelt.

Spriedumu daļā par sodu, kompensāciju vai krimināprocesuāliem pārkāpumiem var pārsūdzēt 10 (desmit) dienu laikā apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijā, sūdzību vai protestu iesniedzot Talsu rajona tiesā.

Tiesnesis A.Feldmanis